

PISMO OKÓLNE Nr 230 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 25 listopada 1961 r.

w sprawie prac typizacyjnych w budownictwie.

Uchwała nr 285 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1959 r. w sprawie przyjęcia tez dotyczących typizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 70, poz. 365), zwana dalej „uchwałą nr 285 Rady Ministrów”, oraz uchwała nr 507 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1959 r. w sprawie uzupełnienia tez dotyczących typizacji w budownictwie (Monitor Polski z 1960 r. Nr 23, poz. 109), zwana dalej „uchwałą nr 507 Rady Ministrów”, ustalają, że głównym celem typizacji jest stworzenie warunków do uprzemysłowienia i obniżenia kosztów budownictwa oraz przyspieszenia realizacji zadań inwestycyjnych.

Osiągnięcie tego celu wymaga w pierwszym rzędzie stosowania we wszystkich projektach typowych elementów funkcjonalnych, konstrukcyjnych, instalacyjnych i wyposażenia oraz stworzenia niezbędnego zasobu projektów typowych (obiektów, sekcji i segmentów) opartych na tych typowych elementach.

W dotychczasowych pracach nad realizacją tez o typizacji osiągnięto poważne wyniki, między innymi polegające na powszechnym stosowaniu w projektowaniu modułu i zasad koordynacji wymiarowej oraz znacznym wzbogaceniu zasobu typowych opracowań elementów i budynków (segmentów, sekcji).

Przygotowano i coraz szerzej realizuje się programy prac typizacyjnych w jednostkach gospodarczych, a realizacja planów typizacji z roku na rok wykazuje pewną poprawę.

Znaczący wpływ na usprawnienie realizacji zadań rad narodowych w zakresie budownictwa wywarło wprowadzenie zaleconej uchwałami nr 285 i 507 Rady Ministrów typizacji lokalnej, stosowanej dość szeroko w niektórych województwach.

Jednocześnie prowadzono prace unifikacyjne w zakresie typowych elementów i projektów. Prace te zostały rozpoczęte i zaawansowane w większych ośrodkach budowlanych, a mianowicie w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Katowicach i Gdańsku.

Znacznym osiągnięciem w zakresie rozszerzenia i upowszechnienia informacji budowlanej jest wprowadzenie Katalogu budownictwa, który stanowi podstawowe źródło niezbędnych wiadomości przy programowaniu, projektowaniu i realizacji inwestycji.

Pomimo wykazanego wyżej postępu w dziedzinie prac typizacyjnych występuje jeszcze szereg braków i niedomagań, w szczególności:

- słaby postęp prac w zakresie unifikacji elementów i przygotowania warunków do ich masowej produkcji,
- niedostateczna koordynacja pomiędzy projektowaniem a produkcją elementów budowlanych,
- brak planu rejonizacji metod wykonawstwa budowlanego opartej na terenowym bilansie materiałów budowlanych,

- nieujmowanie przez resorty przemysłowe w programach prac typizacyjnych w należyłym zakresie opracowań projektów obiektów i elementów budowlanych,
- brak opracowań projektów i elementów typowych uwzględniających potrzeby różnych branż i terenów w zakresie budownictwa przemysłowego, ogólnego i wiejskiego,
- opóźnienia w realizacji planów w zakresie typizacji, szczególnie w Ministerstwie Przemysłu Spożywczego i Skupu, Ministerstwie Przemysłu Lekkiego, Ministerstwie Kultury i Sztuki oraz w Głównym Komitecie Kultury Fizycznej i Turystyki (w zakresie urządzeń turystycznych),
- brak systematycznego wdrażania rygorów typizacji przez niektóre służby inwestycyjne, biura projektów, przedsiębiorstwa produkujące dla potrzeb budownictwa oraz terenowe służby nadzoru budowlanego.

Wymienione wyżej braki i niedomagania hamują właściwy rozwój typizacji. W związku z przepisami uchwał nr 285 i 507 Rady Ministrów zwraca się uwagę, że poczynając od roku 1963 wszystkie nowo rozpoczynane inwestycje powinny być realizowane z przestrzeganiem przepisów zawartych w tych uchwałach.

W związku z powyższym ustala się, co następuje:

1. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych spowodują uzupełnienie programów typizacji (założenia resortowe i generalne typizacji) w zakresie niezbędnym do pełnej realizacji zadań wynikających dla nich z uchwał nr 285 i 507 Rady Ministrów.

2. Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) przystąpią do ustalenia tematów opracowań typowych niezbędnych dla realizacji zadań inwestycyjnych na ich terenie. Szczegółowe wnioski dotyczące tych tematów przekażą one w terminie do dnia 20 grudnia 1961 r. właściwym resortom z powiadomieniem Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury w celu uzupełnienia tematyki planów typizacji.

3. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych zapewnią należyte uwzględnienie w planach typizacji opracowań typowych programów użytkowych, sekcji, segmentów itp., a przede wszystkim elementów konstrukcyjnych i budowlanych oraz elementów instalacyjnych, wyposażenia itp. — zgodnie z warunkami oraz potrzebami branż i terenu.

4. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych realizujących zadania objęte planami typizacji zapewnią:

- 1) wzmocnienie przez służby resortowe nadzoru nad terminową i rytmiczną realizacją planu typizacji,
- 2) wydanie do końca 1961 r. zleceń na wykonanie projektów i opracowań zgodnie z planem typizacji na rok 1962,
- 3) wzmocnienie nadzoru nad służbami inwestycyjnymi w zakresie przestrzegania stosowania projektów i opracowań typowych w realizowanych inwestycjach.

5. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury, ministrowie i kierownicy urzędów centralnych nadzorujący biura projektów, wykonujące zadania określone w planie typizacji:

- 1) zapewnią pierwszeństwo dla tych prac i odpowiednie warunki umożliwiające terminową realizację prac typizacyjnych,
- 2) zapewnią skoncentrowanie prac biur kierujących na realizację planu typizacji,
- 3) polecą biurom kierującym typizacją w szerszym niż dotychczas zakresie zlecać wybrane tematy objęte planem typizacji, zwłaszcza w zakresie budownictwa ogólnego miejskiego i wiejskiego (mieszkań, szkół, szpitali, agrominówek itp.), do bezpośredniego wykonania terenowym biurami (pracownikom) projektów,
- 4) podejmą środki niezbędne do podniesienia jakości typowych projektów elementów i obiektów.

6. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami i kierownikami urzędów centralnych dokona niezbędnych uzupełnień i usprawnień w organizacji i zakresie działania biur kierujących typizacją.

7. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury w porozumieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych powoła Ośrodek Typowych Elementów Budownictwa do prowadzenia prac unifikacyjnych oraz koordynacji projektowania i produkcji (prefabrykacji) typowych elementów budowlanych, instalacji, wyposażenia itp.

8. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych zapewni wprowadzenie do planu typizacji w roku 1962 niezbędnego asortymentu opracowań elementów budowlanych oraz ich zestawów dla potrzeb budownictwa powszechnego oraz zapewni ich realizację i produkcję.

9. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych przedstawi w I kwartale 1962 r. projekt planu rejonizacji uprzemysłowionego budownictwa mieszkaniowego oraz wnioski co do zapewnienia realizacji tego planu.

10. Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zapewnią warunki systematycznej i zorganizowanej pracy w zakresie:

- 1) wdrażania typizacji w budownictwie danego województwa oraz koordynacji działania podległych organów,
- 2) rejonizacji metod budownictwa na swoim terenie,
- 3) przeprowadzenia unifikacji elementów na podstawie rozwiązań projektowych, m. in. z typizacji lokalnej,
- 4) programowania potrzeb terenu i stawiania wniosków dotyczących tematów opracowań typowych do planów typizacji,
- 5) stawiania wniosków w sprawie wyboru projektów indywidualnych do uznania ich za typowe.

Przy realizacji tych zadań należy zapewnić udział służb architektoniczno-budowlanych, inwestorów, biur projektów, zjednoczeń budowlanych oraz stowarzyszeń technicznych (Stowarzyszenie Architektów Polskich „SARP”, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa itp.) Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zapewnią wzmocnienie nadzoru głównych architektów — dla zaostrożenia dyscypliny stosowania elementów i projektów typowych przez podległe służby nadzoru budowlanego. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury zapewni ogólną koordynację i pomoc prezydjom rad narodowych, szczególnie w zakresie prac związanych z unifikacją elementów i zastosowaniem ich w projektach.

11. Przewodniczący Komitetu do Spraw Techniki w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury przedstawi w terminie do dnia 31 grudnia 1961 r. wnioski w sprawie objęcia przez Komitet do Spraw Techniki prac w zakresie typizacji urządzeń technologicznych dla produkcji przemysłowej.

12. Minister Szkolnictwa Wyższego i Minister Oświaty sprawdzą dotychczasowy przebieg prac i podejmą odpowiednie środki zabezpieczające pełną realizację zadań nałożonych uchwałami nr 285 i 507 Rady Ministrów na oba resorty w zakresie wprowadzenia zagadnień typizacji do programów nauczania wyższych i średnich szkół technicznych.

13. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury ustali zasady wykorzystania kontroli bankowej dla oceny przebiegu i warunków wdrażania typizacji w realizowanych inwestycjach.

14. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych usprawnią tryb uzgadniania i zatwierdzania opracowań i projektów typowych należących do ich zakresu działania w

uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury.

15. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury, ministrowie i kierownicy urzędów centralnych oraz prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zapewnią okre-

sową stabilizację normatywów, standardów i innych dyrektyw wydanych w zakresie budownictwa w celu stworzenia warunków niezbędnych do szerokiego wdrażania typizacji.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*